

Jeg skal dernæst omtale Sagen om Skolesproget paa Færøerne. Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard har sagt, at Initiativet tilkom Lagtinget. Ja, det er fuldstændig rigtigt, men Lagtinget har ogsaa udfoldet Initiativ. I 5 Aar i Træk har det forlangt en Ændring i Bestemmelsen om Skolesproget, uden at Undervisningsministeriet har svaret. Siden er et nyt Lagting valgt, men dette Lagting har ikke omstødt det forrige Lagtings Beslutning om Skolesproget. Der fremsattes ganske vist i Fjor Sommer et Forslag om at omstøde den gentagne Beslutning, men Sambandspartiet kunde ikke faa sit eget Forslag vedtaget; det samlede kun 10 Stemmer mod Selvstyrepartiets 10 Stemmer og bortfaldt derfor. For Undervisningsministeriet forelæa derfor det gamle Krav og ydermere en Tilkendegivelse af, at Sambandspartiet ikke kunde omstøde det. Deri var der stillet Krav om Færøsk som Skolesprog, men som Maal ogsaa Kendskab til Dansk, uden at der dog var anvist Midler, der kunde føre til dette Maal. Jeg foreslog da min Affattelse som et Kompromis, som det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen ganske rigtigt har gjort opmærksom paa, der gav baade Færøsk og Dansk bestemte Omraader som Undervisningssprog, og jeg er fuldstændig overbevist om, at det vil blive ad den Linie, Løsningen en Gang vil komme.

Det ærede Medlem Hr. Rytter har spurgt, hvad Skoledirektionen har sagt. Skoledirektionen har ikke troet, at Forslaget vilde blive vedtaget i Lagtinget, men det har ikke kunnet afholde vor Regering fra at tilkendegive Færingerne, at vi ikke vilde paatvinge dem et andet Undervisningssprog end deres Modersmaal, men at vi paa den anden Side mener os forpligtet til at sørge for, at de ogsaa lærer Dansk. Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard har talt om en ringere Stilling for Dansk efter mit Forslag. Det maa jeg paa det bestemteste tilbagevise. En Gennemførelse af Undervisningssproget efter den Linie, der er i mit Forslag, betyder en Sikring for det danske Sprog. Det ærede Medlem Hr. Rytter har talt om den ringe Undervisning, der gives paa Færøerne, uden at komme ind paa, i hvilket Omfang den finder Sted. Jeg har allerede for nogen Tid siden anmodet Skoledirektionen om at give mig Oplysninger om Skolens Omfang paa Færøerne. Jeg har ogsaa faaet dem. Skolen omfatter 3 500 Skolebørn med 83 Lærere. Af dem har 19 mere end een Skole, nemlig 13 to Skoler, 5 tre Skoler og 1 fire Skoler. I disse 4 Skoler, der besørges af een

Lærer, er der 65 Børn. Der kræves imidlertid, naar man vil have, at Skolebørnene skal lære Dansk, at Lærerne kan dette Sprog ordentligt. Men det ærede Medlem Hr. Rytter maa dog vide, hvor kummerlig Seminarieundervisningen er paa Færøerne. Seminariet er kun, siger Skoledirektionen, et Anhang til Mellem- og Realskolen. Da de færøske Feriebørn var hermede i Sommer, udtalte den ledsagende Lærer til Pressen, at de færøske Lærere kunde ikke Dansk nok selv. Det ærede Medlem Hr. Rytter ved lige saa godt som det ærede Medlem Hr. Samuelsen, at selv om der maaske nok er enkelte Skoler, hvori der undervises paa Dansk, sker det ikke i de allerfleste Skoler. Jeg kan meddele mange Vidnesbyrd herom. Hvor lavt Kundskaben i Dansk staaer, ses ogsaa af Indberetningerne fra de 2 Overlærere, der drager om paa Inspektion. Fra Skole efter Skole lyder det: Dansk ringe, Færøsk tilfredsstillende. Der er Skoler, hvori der ikke en Gang er danske Læsebøger, eller hvori der er 4—5 Børn om en Bog. Undervisningsministeriet giver hvert Aar et Bidrag paa 350 Kr. til Undervisningsmidler til Øerne; de bruges til danske Læsebøger, uden disse Penge var der vel slet ingen. Hr. Efferse, Medlem af Landstinget, har forlangt af mig, at jeg skulde oprette et nyt Embede paa Færøerne, en Post beklædt af en Skoleinspektør, der skulde rejse rundt og tvinge Lærerne — „tvinge“ sagde Hr. Efferse — til at undervise i Dansk. Bortset fra det ganske haabløse i at foretage dette, tror jeg heller ikke, at dette høje Ting vilde give sin Tilslutning hertil.

De ærede Medlemmer Hr. Pürschel og Hr. Rytter vil gerne putte mig i den sorte Gryde som fædrelandsløs. Det ærede Medlem Hr. Pürschel har udtalt, at min Handling kan have forfærdelige Følger i Sønderjylland. Ja, se, havde det ærede Medlem i Ophidselsens Hede i Sommer fremsat dette i en Avisartikel, kunde man i det mindste ikke have ladet Kendsgerningerne feje det bort. Men nu er der gaaet over 3 Maanedere, uden at dette frygtelige har vist sig, saa der er vist ikke mange, der lader sig skræmme af det. Men mod disse Anklager for Fædrelandsløshed peger jeg roligt paa det Arbejde, jeg i min korte Funktionstid har udrettet for Dansk paa Færøerne. Jeg tror, at naar det ærede Medlem Hr. Samuelsen tager Ordet her i denne Sal, vil han ikke kunne undlade at udtale sin Paaskønnelse af dette mit Arbejde. Jeg gennemførte i Fjor den første